Digitaalinen osaaminen pk-yrityksissä on selvässä yhteydessä yrityksen kasvuun ja menestymiseen

13.8.2021

SeAMK on tehnyt tutkimusta pk-yritysten kasvusta ja menestymisestä jo useita vuosia. Yrityksen kasvun selittäminen on vaikea tehtävä, koska kasvuun vaikuttavat erittäin monet asiat sekä yrityksen sisällä että toimintaympäristössä. Yksi selvästi vaikuttava tekijä on kuitenkin yrityksen monipuolinen osaaminen ja kyky muuntautua erilaisissa markkinatilanteissa. SeAMKin uusin kasvututkimus osoittaa, että erityisesti digitaalinen osaaminen nousee keskiöön pk-yrityksen menestymisessä.

SeAMKin, Vaasan yliopiston ja Ruralia-instituutin yhdessä toteuttamaan kasvututkimukseen vastasi yhteensä 242 pk-yritystä Etelä-Pohjanmaalta. Yritykset edustivat eri aloja yrityskoon vaihdellessa yksinyrittäjästä 209 henkilöä työllistävään yritykseen. Tulokset osoittavat, että yritysten digitaalinen osaaminen on eri tasolla eri kokoluokkien yrityksissä, ja digitaalisella osaamisella on selvä yhteys yrityksen kasvuun ja menestymiseen. Yritykset, joissa digitaalinen osaaminen on vahvempaa, kasvavat nopeammin ja menestyvät muita paremmin markkinoilla.

Digitalisaatiolla on monia vaikutuksia

Digitalisaatio muuttaa yritysten mahdollisuuksia monella tavalla. Digitaalisella osaamisella tarkoitetaan yrityksen kykyä käyttää uutta digitaalista teknologiaa, mikä voi pitää sisällään esimerkiksi erilaisia työkaluja, alustoja, mobiililaitteita ja -sovelluksia. Digitaalisen teknologian hyödyntäminen voi auttaa luomaan uusia liiketoimintamahdollisuuksia, jos niitä käytetään uusien tuotteiden tai palveluiden kehittämisessä. Toisaalta digitalisaatio voi muuttaa koko arvonluonnin logiikkaa yrityksissä, kun asiakkaalle tuotettava arvo syntyykin eri asioista kuin aiemmin. Digitalisaation avulla voidaan myös tehostaa useita prosesseja yrityksessä ja tuottaa tietoa johtamisen tueksi. Digitaalinen osaaminen edesauttaakin myös yrityksen muuta osaamista – esimerkiksi myyntiosaamista tai markkinointiosaamista, kun eri järjestelmistä saatavaa tietoa pystytään käyttämään johtamisen tukena. Toisaalta tämä vaatii yritykseltä ns. digitaalista orientaatiota eli halua seurata uusinta teknologiaa ja ottaa sitä käyttöön.

Yrityksen koolla on merkitystä

Pk-yritykset eroavat isommista yrityksistä usein siinä, ettei niillä ole käytössään yhtä paljon resursseja. Henkilökuntaa on vähemmän ja johdon aika saattaa mennä operatiivisten asioiden hoitamiseen, jolloin strategisen tason suunnittelu jää vähemmälle. Resurssiongelmat ovat vielä suurempia kaikkein pienimmissä pk-yrityksissä verrattuna isompiin pk-yrityksiin. Digitalisaatio voi auttaa luomaan resurssitehokkuutta, mutta toisaalta se vaatii yritykseltä sellaista osaamista, mitä sillä ei välttämättä ole. Näin ollen pienemmät yritykset

saattavat kärsiä osaamispulasta digitalisaation suhteen. SeAMKin tutkimus osoittaakin, että pienemmillä pk-yrityksillä digalisaation osaamisen taso on heikompi kuin suuremmilla pk-yrityksillä, mikä vuorostaan vaikuttaa niiden menestymiseen.

Toisaalta pienemmillä yrityksillä on mahdollisuus suurempaan joustavuuteen kuin isommilla yrityksillä. Niiden olisikin tärkeää kehittää sellaisia verkostoja, joita voisi hyödyntää digitaalisen osaamisen kehittämisessä. Onkin tärkeää, että pienet yritykset voivat yhdistää sisäisen osaamisen ulkopuolelta saatavissa oleviin resursseihin. Merkittävä löytö tulosten kannalta oli, että yrityksen koko ei sinänsä ollut yhteydessä yrityksen kasvuun, mutta digitaalinen osaaminen oli. Toisin sanoen digitaalisen osaamisen merkitys on suuri yrityksen kasvun vauhdittajana, oli kyseessä iso tai pieni pk-yritys.

Yhteenvetona voi todeta, että digitaalinen osaaminen on yhteydessä sekä pk-yrityksen kasvuun ja menestymiseen. Sen kehittäminen on erityisen tärkeää yrityskoosta riippumatta, jos tavoitteena on liiketoiminnan kasvattaminen.

Sanna Joensuu-Salo
KTT, FT, tutkijayliopettaja
SeAMK Liiketoiminta ja kulttuuri